

Departamento de Vento Metal

Programación de Trombón

Curso 2022-2023

CMUS PROFESIONAL DO CARBALLIÑO

Praza Maior, 1, 32500 - O Carballiño (Ourense)

Tlfn.: 988 53 00 07 / Fax: 988 53 00 08

cmus.profesional.carballino@edu.xunta.gal

Índice

1. Introducción	4
2. Metodoloxía	5
3. Atención á diversidade	6
4. Temas transversais	6
4.1. Educación en valores	7
4.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TICs)	7
5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	8
6. Secuenciación por cursos	9
6.1. Curso: 1º GE	9
6.1.1. Obxectivos	9
6.1.2. Contidos	9
6.1.3. Avaliación	10
6.1.4. Medidas de recuperación	13
6.1.5. Recursos didácticos	14
6.2. Curso: 2º GE	15
6.2.1. Obxectivos	15
6.2.2. Contidos	15
6.2.3. Avaliación	17
6.2.4. Medidas de recuperación	19
6.2.5. Recursos didácticos	20
6.3. Curso: 3º GE	21
6.3.1. Obxectivos	21
6.3.2. Contidos	22
6.3.3. Avaliación	23
6.3.4. Medidas de recuperación	26
6.3.5. Recursos didácticos	27
6.4. Curso: 4º GE	28
6.4.1. Obxectivos	28
6.4.2. Contidos	28
6.4.3. Avaliación	29
6.4.4. Medidas de recuperación	32
6.4.5. Recursos didácticos	33
6.5. Curso: 1º GP	34
6.5.1. Obxectivos	34
6.5.2. Contidos	35
6.5.3. Avaliación	36
6.5.4. Medidas de recuperación	38
6.5.5. Recursos didácticos	39

6.6.	Curso: 2º GP	40
6.6.1.	Obxectivos	40
6.6.2.	Contidos.....	41
6.6.3.	Avaliación.....	42
6.6.4.	Medidas de recuperación	45
6.6.5.	Recursos didácticos	46
6.7.	Curso: 3º GP	47
6.7.1.	Obxectivos	47
6.7.2.	Contidos.....	47
6.7.3.	Avaliación.....	48
6.7.4.	Medidas de recuperación	51
6.7.5.	Recursos didácticos	52
6.8.	Curso: 4º GP	53
6.8.1.	Obxectivos	53
6.8.2.	Contidos.....	53
6.8.3.	Avaliación.....	54
6.8.4.	Medidas de recuperación	57
6.8.5.	Recursos didácticos	58
6.9.	Curso: 5º GP	59
6.9.1.	Obxectivos	59
6.9.2.	Contidos.....	59
6.9.3.	Avaliación.....	60
6.9.4.	Medidas de recuperación	63
6.9.5.	Recursos didácticos	64
6.10.	Curso: 6º GP	65
6.10.1.	Obxectivos	65
6.10.2.	Contidos.....	66
6.10.3.	Avaliación.....	66
6.10.4.	Medidas de recuperación	69
6.10.5.	Recursos didácticos	70
7.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	72
8.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	72
9.	Anexos.....	73
9.1.	Probas de acceso 1º de grao profesional.....	73
9.2.	Probas de acceso a outros cursos	74
9.3.	Criterios para a obtención dos premios fin de grao	79
9.4.	Programa do recital de fin de grao profesional.....	80

1. Introducción

A Lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 45 que as ensinanzas artísticas teñen coma finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música. O artigo 48 preceptúa que as ensinanzas elementais de música terán as características e a organización que as administracións educativas determinen. Ditas características veñen ditadas para a nosa comunidade autónoma no posterior *Decreto 198/2007 do 27 de setembro de 2007, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música.*

A finalidade do **grao elemental** das ensinanzas de réxime especial de música é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

O **grao profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Así mesmo, a Lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 6.2 que o goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias básicas, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo que constitúen as ensinanzas mínimas. Asemade, a citada lei orgánica no capítulo VI do título I, fixa as características básicas das ensinanzas profesionais de música, dentro das ensinanzas artísticas. Os aspectos básicos do currículo das ensinanzas profesionais de música fíxanse no Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro e se definen no marco da nosa comunidade no *Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.*

A presente programación dá concreción a ditos decretos a nivel de aula, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes deste departamento no Conservatorio Profesional de Música de O Carballiño.

2. Metodoloxía

A clase semanal cun só discente permite facer un seguimento individualizado do alumnado tanto en rendemento como na progresión no seu estudo. Dito seguimento permitirá a adecuación e personalización dos procedementos e actividades a desenvolver en función das necesidades, progreso e capacidades do discente.

Tendo en conta que a clase consta dunha hora semanal, tempo que queda escaso especialmente nos discentes dos cursos máis avanzados, a optimización das sesións deberá ser unha prioridade. Polo tanto, parte do tempo de clase dedicárase a fomentar hábitos e ferramentas que potencien a autonomía no estudo individual tanto en aspectos técnicos como nos musicais. Doutro lado, a puntualidade é un aspecto importante na dita optimización do tempo, polo que tratarase de formar una conciencia da importancia da mesma de da necesidade de previsión xa que a montaxe, desmontaxe e transporte do instrumento require dun certo tempo. Fomentar o interese e respecto polo seu tempo persoal de estudo, concienciar da importancia da realización das tarefas encomendadas para casa e establecer uns métodos e hábitos de estudo eficientes serán obxectivos prioritarios a desenvolver no discente. A potenciación do sentido autocrítico tanto na interpretación como na actitude diante a materia fundamentará a consecución de ditos obxectivos.

A vocación do alumnado é outro factor que non se debe esquecer á hora de adoptar as medidas máis eficientes a aplicar en cada discente. Diversos factores (idade, falta de información nas familias, etc.) poden facer que a continuidade a medio-largo prazo nos estudos musicais non estea totalmente definida. Procurarase en todo momento motivar ao alumnado de cara a un maior rendemento e a reforzar dita vocación.

O contacto coas familias dos discentes será de vital importancia para orientar o seu papel no desenvolvemento da formación musical do discente. Fomentarase un contacto fluído así como a valoración por parte das familias da necesidade de solicitar regularmente titorías.

Durante a primeira semana de clase levarase a cabo a avaliación inicial do discente, tanto no grao elemental coma no grao profesional, co propósito de verificar o seu nivel de preparación para afrontar os obxectivos propostos no curso matriculado.

3. Atención á diversidade

O alumnado do conservatorio habitualmente esta dentro dun nivel sociocultural e económico medio, cunha gran capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de musica cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretemento, por inercia dun grupo de amigos, etc.

Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz. A vía para o tratamento da diversidade é a adaptación curricular, que e o conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun discente ou grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presenten no aula, o docente poderá plantexar as seguintes estratexias:

- Adaptacións do material didáctico.
- Variacións da metodoloxía.
- Propoñer actividades de traballo alternativas.
- Organizar o traballo de forma flexible.
- Acelerar ou frear o ritmo de novos contidos

4. Temas transversais

A atención personalizada é outro punto, pois non todos os alumnos desenvólvense igual e tampouco teñen as mesmas expectativas de futuro ou de proxección dos seus estudos. Debemos considerar a posibilidade de que o alumnado pode modificar o seu itinerario ao chegar ao superior cara a outras especialidades, debido á diversificación característica deste grao, que abarca especialidades máis específicas que as meramente instrumentais (por exemplo o Jazz).

A interdisciplinariedade tamén é un elemento de gran importancia, pois as materias deben interrelacionarse para que sirvan de reforzo unas coas outras, punto

que se denota na coincidencia ou similitude de obxectivos como en: Historia da música, Análise, Orquestra ou Música de Cámara.

4.1. Educación en valores

A educación no ámbito musical non debe acabar no simple feito do desenvolvemento de destrezas técnicas e un desenrolo da sensibilidade musical. Para unha formación integral do alumnado tamén é importante o tratamento de contidos transversais.

Estes contidos que responden á realidade da vida cotiá no ámbito social son esencialmente de carácter actitudinal e representan uns elementos educativos básicos que deben incorporarse nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade actual. O tratamento destes contidos debe espertar no alumnado una especial sensibilidade cara a dita realidade.

O carácter participativo e colaborador da práctica musical, facilita a incorporación destes temas ao aula especialmente na práctica de conxunto. Temas como a igualdade de oportunidades entre sexos, o derrube das barreiras raciais, a educación para a saúde, compromiso co medio ambiente ou educación para a paz poderán ser incorporados tanto na clase individual como na de conxunto.

4.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TICs)

A irrupción das tecnoloxías da información e da comunicación na nosa vida cotiá é cada día mais patente, a súa utilización esténdese ata ámbitos insospeitados. O estudo da música nos conservatorios cingúese, na maioría dos casos, á práctica interpretativa empregando instrumentos tradicionais. Incluso nestas circunstancias que a priori poden parecer pouco dadas ao uso das TICs pódense empregar co fin de complementar e facilitar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

O uso de materiais audiovisuais relacionados ca materia xa non é unha novidade nos tempos que corren, especialmente dende a aparición de plataformas dixitais como YouTube, Vimeo, Spotify, etc. Estas plataformas unidas á compartición

masiva de material audiovisual facilita o seu uso no aula para a exemplificación das posibilidades sonoras e técnicas dos instrumentos e a exploración de diferentes posibilidades interpretativas ante un mesmo texto musical. Por outro lado a facilidade de xerar dito material con ferramentas cada vez máis accesibles (videocámaras, gravadoras, tablets, teléfonos, etc.) permite analizar no aula as propias actuacións ou interpretacións e así aportar un maior grado de obxectividade á percepción de si mesmo que ten o discente.

O material en formato electrónico (partituras, textos, etc.) tamén será útil no desenvolvemento das diferentes actividades da materia xa que facilita a rápida distribución do mesmo entre o alumnado así como o seu rápido acceso no aula no caso de dispoñer dos dispositivos correspondentes. As plataformas de almacenamento como Dropbox o Google Drive permiten a creación de espazos de compartición de material electrónico para os discentes que poden ser controlados polo docente.

Os motores de busca tamén serán de gran utilidade especialmente á hora de recompilar información referente ao propio instrumento, obras, compositores, etc.

O uso de todos os materiais relacionados coas TICs empregados no aula debe respectar en todo momento as leis distribución e da propiedade intelectual dos mesmos.

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Os discentes participarán nas audicións da especialidade, ao menos unha por trimestre no caso de que o docente o considere oportuno. Tamén terán a posibilidade de participar nas que organice o departamento. Para a participación nas mesmas o discente deberá realizar polo menos un mínimo de 2 ensaios co pianista acompañante tendo que acordalos previamente segundo o procedemento para tal efecto establecido no centro.

Poderanse organizar desde o departamento ou o aula da especialidade un ou varios cursos / master-class ao longo do curso. A asistencia aos ditos cursos será sempre voluntaria aínda que dado o contido dos mesmos é recomendable.

6. Secuenciación por cursos

6.1. Curso: 1º GE

6.1.1. Obxectivos

- a) Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b) Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- c) Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- d) Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e) Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ao nivel.
- f) Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

6.1.2. Contidos

- Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
- Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo profesor.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio do trombón.

- Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
- Explicación e traballo dos principios básicos do movemento da vara no rexistro programado para este nivel.
- Práctica de escalas e arpexos: ReM e Rem.
- Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos con diferentes articulacións.
- Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p e mf
- Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos, coa práctica de intervalos ligados e/ou con posicións fixas. Neste nivel serán intervalos de 2ª M e m ligado e picado.
- Estudo da boquilla con exercicios propostos polo profesor, adecuados ás características do alumnado, no caso de ser necesario.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.), para chegar a unha interpretación consciente e non simplemente intuitiva.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Práctica dunha selección progresiva en canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
- Práctica de conxunto nas colectivas para favorecer a escoita dos compañeiros e de un mesmo dentro do grupo.

6.1.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os

criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- 2) Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido.
- 3) Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- 4) Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- 5) Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- 6) Interpretar en público algunha das obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- 7) Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces.

- 8) Interpretar pezas con outros compañeiros demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas en clase.
- 9) Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudo aceptable.
- 10) Presentar as escalas programadas para o curso tanto as maiores como as menores dentro do rexistro traballado.
- 11) Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo.

Mínimos esixibles

- Obtención dunha boa calidade de son no rexistro estudado durante o curso
- Diferenciación dos matices p e mf
- Aprende tocando o trombón de P. Wastall: pezas de concerto da 1 a 8.
- escoitar, ler e tocar 1: leccións 1 a 10
- Interpretar polo menos un estudio de cada libro a elección do docente.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificados, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

6.1.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

6.1.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica dos primeiros sons coa boquilla, relacionado co son do trombón.
- Coñecemento sobre a suxeición e posición correctas do instrumento
- Práctica da flexibilidade básica: en posición fixa.
- Práctica de escalas: ReM e Rem.
- Práctica da escala cromática dentro das posibilidades do alumno.
- Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.
- Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración.

MÉTODOS E ESTUDOS:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- escoitar, leer e tocar 1: leccións 1 a 10

- Aprende tocando o trombón. Peter Wastall (unidades 1-8 coas pezas de concerto)

OBRAS CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre)

- Pezas de concerto (1-8), Peter Wastall.

6.2. Curso: 2º GE

6.2.1. Obxectivos

- a) Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b) Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- c) Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- d) Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e) Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ó nivel.
- f) Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

6.2.2. Contidos

- Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.

- Práctica de exercicios que favorezan un adecuado fortalecemento dos músculos faciais.
- Práctica de exercicios para o desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio do trombón
- Práctica de estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración, en diferentes rexistros e dinámicas.
- Explicación e traballo dos principios básicos do movemento da vara no rexistro programado para este nivel.
- Práctica de escalas e arpexos.
- Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos con diferentes articulacións: notas ligadas e picadas (sons curtos e sons tenutos tamén).
- Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p, mf, f, cresc e dim.
- Práctica de exercicios para o desenvolvemento da flexibilidade dos labios, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas.
- Estudo da boquilla con exercicios propostos polo profesor, adecuados ás características do alumnado.
- Práctica de exercicios para o adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Concienciación sobre a adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.)
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Práctica dunha selección progresiva en canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
- Práctica de conxunto nas colectivas para favorecer a escoita dos compañeiros e de un mesmo dentro do grupo.

6.2.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- 2) Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido.
- 3) Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- 4) Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- 5) Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- 6) Interpretar en público algunha das obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- 7) Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar,

ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces.

- 8) Interpretar pezas con outros compañeiros demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas en clase.
- 9) Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudio aceptable.
- 10) Presentar as escalas programadas para o curso tanto as maiores como as menores dentro do rexistro traballado.
- 11) Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma gradual ata que no terceiro trimestre, e tal e como manda unha avaliación continua, se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio agudo do trombón.
- Diferenciación dos matices, p, mf, f, cresc e dim.
- Escalas ata 2 alteracións.
- escoitar, ler e tocar 1: leccións 11 a 20
- Aprende tocando o trombón de P. Wastall: pezas de concerto da 9 a 16.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.

- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criteria de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criteria para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

6.2.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

6.2.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica de sons largos como traballo determinante na produción dun bo son.
- Coñecemento sobre a suxeición e posición correcta do instrumento
- Práctica da flexibilidade básica: en posición fixa.
- Práctica de escalas maiores coas súas relativas menores, e ademais da práctica da memoria.

- Práctica da escala cromática no rexistro medio-agudo do trombón
- Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.
- Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo docente.

MÉTODOS DE ESTUDO

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- escoitar, ler e tocar 1: leccións 11 a 20
- Aprende tocando o trombón. Peter Wastall (unidades 9-16 coas pezas de concerto)
- Exercicios seleccionados polo docente do Método para trombón de J.B Arbans.

OBRAS DE ESTUDO CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre)

- Interpretar algunhas obras sinxelas con acompañamento de piano dunha dificultade acorde con este nivel.

6.3. Curso: 3º GE

6.3.1. Obxectivos

- a) Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b) Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- c) Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.

- d) Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e) Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ó nivel.
- f) Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

6.3.2. Contidos

- Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
- Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo profesor.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio agudo do trombón.
- Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
- Principios básicos do movemento da vara no rexistro programado para este nivel.
- Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos con diferentes articulacións: notas ligadas e picadas (sons cortos e sons tenutos tamén).
- Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p, mf, f, cresc e dim.
- Desenvolvemento da flexibilidade dos labios, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Estudo da boquilla con exercicios propostos polo profesor, adecuados ás características do alumnado.

- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.).
- Selección progresiva canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
- Práctica de conxunto nas colectivas para favorecer a escoita dos compañeiros e de un mesmo dentro do grupo

6.3.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- 2) Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido.
- 3) Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- 4) Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- 5) Aposar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- 6) Interpretar en público algunha das obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- 7) Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces.
- 8) Interpretar pezas con outros compañeiros demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas en clase.
- 9) Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudio aceptable.
- 10) Presentar as escalas programadas para o curso tanto as maiores como as menores dentro do rexistro traballado.
- 11) Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo ou no momento da sesión co profesor.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma gradual ata que no terceiro trimestre, e tal e como manda unha avaliación continua, se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Obtención dunha boa calidade do son no rexistro de 2 octavas.
- Escalas ata 3 alteracións.
- escoitar, ler e tocar libro 2
- Aprende tocando o trombón de Peter Wastall da 17 a 24.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de

apartados expandírase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

6.3.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%

- Aspectos expresivos: 50%

6.3.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica de sons largos como traballo determinante na produción dun bo son.
- Coñecemento sobre a posición correcta do instrumento
- Práctica da flexibilidade básica en posición fixa.
- Práctica de escalas e ademais da práctica da memoria.
- Práctica da escala cromática.
- Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.
- Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo profesor
- Práctica de exercicios propostos polo profesor

MÉTODOS DE ESTUDO

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- escoitar, ler e tocar libro 2
- Aprende a tocar o trombón de Peter Wastall da unidade 17 a 24 e as súas pezas de concerto.
- Exercicios seleccionados polo docente do Método para trombón de J.B. Arbans

OBRAS DE ESTUDIO CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre)

- Aprende a tocar o trombón de Peter Wastall da unidade 17 a 24 e as súas pezas de concerto.
- Himno en Sib M de L.van Beethoven.
- Interpretar algunhas obras sinxelas con acompañamento de piano dunha dificultade acorde con este nivel.

6.4. Curso: 4º GE

6.4.1. Obxectivos

- a) Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b) Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- c) Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- d) Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e) Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ó nivel.
- f) Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

6.4.2. Contidos

- Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
- Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo profesor.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro medio-grave e medio-agudo.
- Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha

boa respiración.

- Principios básicos do movemento da vara no rexistro programado para este nivel.
- Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos con diferentes articulacións: notas ligadas e picadas (sons curtos e sons tenutos tamén).
- Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p, mf, f, cresc e dim.
- Desenvolvemento da flexibilidade dos labios, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas ligado e picado.
- Estudo da boquilla con exercicios propostos polo profesor, adecuados ás características do alumnado.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.
- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc...)
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Selección progresiva canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
- Práctica de conxunto nas colectivas para favorecer a escoita dos compañeiros e de un mesmo dentro do grupo.

6.4.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- 2) Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido.
- 3) Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- 4) Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- 5) Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- 6) Interpretar en público algunha das obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.

Importante: tendo en conta a proximidade da proba de acceso que o alumno terá que facer ó rematar o cuarto curso para continuar no grao profesional, o mínimo esixible continúa sendo unha peza ó curso, pero neste curso pasa tamén a traballarse unha obra cada 10 sesións, tendo que tocar obrigatoriamente unha delas en audición pública e de memoria.

- 7) Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces.

- 8) Interpretar pezas con outros compañeiros demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas en clase.
- 9) Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudio aceptable.
- 10) Presentar as escalas programadas para o curso tanto as maiores como as menores dentro do rexistro traballado.
- 11) Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo ou no momento da sesión co profesor.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma gradual ata que no terceiro trimestre, e tal e como manda unha avaliación continua, se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Obtención dunha boa calidade do son no rexistro medio-grave e medio-agudo do trombón
- Escalas ata 4 alteracións.
- escoitar, ler e tocar libro 2
- Método para trombón J.B. Arbans: estudos elixidos polo docente acordes o nivel do curso no que se atopa o alumno.
- Trombonaria de Jean Brouquieres

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.

- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Elemental non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

6.4.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que

demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

6.4.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Práctica de sons largos como traballo determinante na produción dun bo son.
- Coñecemento sobre a suxeición e posición correctas do instrumento
- Práctica da flexibilidade básica en posición fixa en todas as posicións da vara.
- Práctica de escalas: ata catro alteracións maiores e menores, ademais da práctica da memoria.
- Práctica da escala cromática
- Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.

- Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo profesor
- Práctica de exercicios propostos polo profesor

MÉTODOS DE ESTUDO

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- escoitar, leer e tocar libro 2
- Exercicios seleccionados polx docente do Método para trombón de J.B.Arbans
- Exercicios propostos polx docente do libro de Miquel Badía.
- Estudos de flexibilidade para trombón de Challs Collins volume 1.

OBRAS DE ESTUDIO CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre)

- Balade en Perigord Alain Crepín
- Trombonaria de Jean Brouquieres
- Un soir a leningrad de Francin Aubin
- Teme de concours de R. Clérisse.
- Sarabande de E.Gagnevin.

6.5. Curso: 1º GP

6.5.1. Obxectivos

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- c) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.

- d) Memorizar textos musicais.
- e) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- f) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

6.5.2. Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol – La b – La, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación.
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu bo uso.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonoro, carácter, etc., e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Traballo de exercicios sobre cifrado americano, exercicios de improvisación libre e exercicios de imitación que permitan desenvolver as capacidades para

improvisar co instrumento.

- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Comezar a ler pequenas pezas ou fragmentos en clave de Do en 4ª liña.

6.5.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) O grao de procura de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entoación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal.
- 2) O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.

- 3) O grao de concienciación na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exigencias da execución instrumentais.
- 4) Demostración de soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- 5) Demostración dunha correcta lectura da clave de Do en 4ª liña de pequenos fragmentos musicais ou estudos.
- 6) Interpretación de polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- 7) Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- 8) O traballo diario semanal amosado cun nivel de estudio aceptable.
- 9) Colaboración á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Mínimos esixibles

- Escalas e arpexos de Miquel Badía.
- Ler con soltura pequenos fragmentos musicais en clave de Do en 4ª liña.
- Método de J.B. Arbens.
- Sonata nº1 J.E. Galliard 1º e 2º movementos.
- Andante et Allegro de J.G. Ropartz

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

6.5.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de

clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

6.5.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Escalas maiores e menores ata catro alteracións , cos seus arpejos, en diferentes articulacións e tempos.
- Intervalos de 4ª, 5ª e 6ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda de libros como o J.B. Arban ou exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave a través de glissandos entre 1ª posición e a 7ª posición mantendo a intensidade do son do trombón para o afianzamento dos músculos faciais.
- Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o 3º e 4º harmónico de cada posición da vara.

- Exercicios de lectura de obras sinxelas ou pequenos fragmentos en Do en 4ª liña.
- Traballo con exercicios propostos polo docente, e escollidos nos libros de flexibilidade de Chals Collins. Volume 1.

MÉTODOS DE ESTUDO

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- Método de flexibilidade de Chals Collins volume 1.
- J.B. Arbans, exercicios de ligado, exercicios de picado propostos polo docente.
- J.B. Arbans estudos propostos polo docente.

OBRAS DE ESTUDO (coma mínimo, unha por trimestre)

- Sonata nº 1, J.E. Galliard
- Andante et Allegro, J.G. Ropartz
- Sonata nº1, Benedetto Marcello
- Escuitar ler e tocar de Haskeg 3º libro. Unidade 1 a 10

REPERTORIO ORQUESTAL

- Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo docente, e extraídos do libro orchester probespiel.

6.6. Curso: 2º GP

6.6.1. Obxectivos

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.

- c) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel
- d) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- e) Memorizar textos musicais.
- f) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

6.6.2. Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Estudio do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol – La b – La, con exercicios propostos polo docente.
- Estudio da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu bo uso.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonoro, carácter, etc., e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.

- Traballo de exercicios sobre cifrado americano, exercicios de improvisación libre e exercicios de imitación que permitan desenvolver as capacidades para improvisar co instrumento.
- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Comezar a ler fragmentos ou obras de maior dificultade en Do en 4ª liña.

6.6.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) O grao de procura de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entoación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal.

- 2) O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- 3) Demostración de soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- 4) Demostración dunha correcta adquisición de lectura en Do en 4ª liña co trombón tanto nos estudos como nas obras.
- 5) O grao de concienciación na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exigencias da execución instrumentais.
- 6) Interpretación de polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- 7) Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- 8) O traballo diario semanal amosado cun nivel de estudio aceptable.
- 9) Colaboración á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Os criterios de avaliación utilizaranse para observar a adquisición dos obxectivos que están programados para cada curso. Deste xeito, e atendendo á individualidade destas ensinanzas, así como á progresión única de cada discente, os contidos reflexados nesta programación adecuaranse a cada discente de forma personalizada, e os criterios de avaliación servirannos os docentes para medir durante todo o curso o grao de adquisición dos mencionados obxectivos. Polo tanto, estando o curso dividido por tres trimestres, o grao de adquisición ten que ser sumativo, polo que non se poden dividir os criterios de avaliación, senón que se teñen que ir sumando de forma gradual ata que no terceiro trimestre, e tal e como manda unha avaliación continua, se avalíe de forma conxunta todos os obxectivos acadados e os que non o están.

Mínimos esixibles

- Escalas do Método J.B. Arbans en diferentes estruturas rítmicas.
- Lectura en Do en 4ª liña de estudos axeitados o nivel do curso no que se atopa.

- Método de flexibilidade Chals Collins Volume II
- Sonata nº2 de J.E. Galliard
- Andante et Allegro J.G. Ropatz.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

6.6.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

6.6.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Escalas maiores e menores ata cinco alteracións , cos seus arpejos, en diferentes articulacións e tempos.
- Intervalos de maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda de libros como o J.B. Arbans exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave a través de glissandos entre 1ª posición e a 7ª posición.
- Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o 2º,3º,4 e 5º harmónico en cada posición.
- Exercicios de lectura en Do en 4ª liña
- Traballo con exercicios propostos polo docente, e escollido no libro J.B. Arbans (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- escoitar, ler e tocar libro 3: leccións 11 a 20
- Estudios de trombón grave Lew Gillis (exercicios propostos polo docente).
- J.B. Arbans exercicios propostos polo docente.
- André Lafosse volume 2º.
- Flexibilidade de Charles Collins
- Estudos melódicos de Rochut , do 1 ó 8.
- Escalas e arpejos de Miquel Badía.

OBRAS DE ESTUDO (coma mínimo, unha por trimestre)

- Sonata nº 2 J.E Galliard.
- Sonata nº2 Benedetto Marcello.

- Sonata en La bemol de J. B. Loeillet.
- Sonata en Re M de Antonio Caldara.

REPERTORIO ORQUESTAL

- Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo docente, e extraídos do libro orchester probenspiel.

6.7. Curso: 3º GP

6.7.1. Obxectivos

- Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel
- Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- Memorizar textos musicais.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

6.7.2. Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Sib grave- Sib agudo).
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol-La-Sib, con exercicios propostos polo docente.

- Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación.
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Asentamento e perfeccionamento do estudo do dobre e triplo picado, e o seu bo uso.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son ! Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
- Traballo de exercicios sobre cifrado americano, exercicios de improvisación libre e exercicios de imitación que permitan desenvolver as capacidades para improvisar co instrumento.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Inicio da práctica do transporte a outras tonalidades.

6.7.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre

representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) O grao de procura de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entoación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal.
- 2) O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- 3) Demostración de soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- 4) O grao de control na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- 5) Demostración dunha correcta adquisición do transporte no trombón en pequenos fragmentos musicais ou estudos.
- 6) Interpretación de polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- 7) Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- 8) O traballo diario semanal amosado cun nivel de estudio aceptable.
- 9) Colaboración á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Mínimos esixibles

- Transporte de Do maior a Sib maior
- Método de J.B.Arbans para trombón, estudio 28 en 6/8 Allegreto da paxina 38 (Edición de Joe Alessi)
- 2º vol. De flexibilidade de Charles Collins

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións publicas ao longo do curso

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criteria para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

6.7.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

6.7.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Escalas maiores e menores ata seis alteracións , cos seus arpejos, en diferentes articulacións e tempos.
- Intervalos de 4ª, 5ª, 6ª, 7ª e 8ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda do libro J.B. Arbans exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave e agudo a través de glissandos entre a 1ª posición e 7ª para graves e entre 7ª e 1ª para os agudos para o afianzamento dos músculos faciais.
- Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o 2º,3º,4º,5º e 6º harmónico.
- Traballo con exercicios propostos polo docente, e escollido no libro J.B. Arbans (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- Transporte de Do maior a Sib maior
- Método de J.B. Arbans para trombón, estudio 28 en 6/8 Allegreto da paxina 38. (Edición de Joe Alessi)
- 2º vol. De flexibilidade de Charles Collins
- Standars do real book: Blue moon, Moonglow, When the saints go marching, All of you, All of me
- André Lafosse volume 2º.
- 2º vol. De flexibilidade de Charles Collins
- Estudos melódicos de Rochut , do 8 ó 20.
- Concerto para trombón de E. Sachse.

- Romanza de C.M. Weber.

REPERTORIO ORQUESTAL

- Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo docente, e extraídos do libro orchester probespiel.

6.8. Curso: 4º GP

6.8.1. Obxectivos

- Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- Memorizar textos musicais.
- Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

6.8.2. Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Sib grave- Sib agudo)
- Estudio do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol-La-Sib, con exercicios propostos polo docente.
- Estudio da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial

atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación

- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Asentamento e perfeccionamento do estudio do dobre e triplo picado, e o seu bo uso.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Traballo de exercicios sobre cifrado americano, exercicios de improvisación libre e exercicios de imitación que permitan desenvolver as capacidades para improvisar co instrumento.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son
- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudio diario.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista
- Perfeccionamento da práctica do transporte e lectura en clave de Do en 4ª liña.

6.8.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre

representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) O grao de procura de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entoación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal.
- 2) O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- 3) O grao de control na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- 4) Demostración de soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- 5) Demostración dunha correcta adquisición de transporte do trombón tanto nos estudos como nas obras.
- 6) Interpretación de polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- 7) Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- 8) O traballo diario semanal amosado cun nivel de estudio aceptable.
- 9) Colaboración á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Mínimos esixibles

- Transporte a vista cando sexa preciso de D0 maior a Sib maior.
- Flexibilidade de Charles Collins.
- Estudos melódicos de Rochut , do 20 ó 32.
- Concerto de N.R. Korsakof.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

6.8.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

6.8.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Escalas maiores e menores ata sete alteracións , cos seus arpejos, en diferentes articulacións e tempos.
- Intervalos de 6ª a 9ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda de libros como o J.B. Arbansou exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave e agudo a través de glissandos e con octavas para manter a afinación e acadar un bo afianzamento dos músculos faciais.
- Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o 2º harmónico e o 7º harmónico.
- Traballo con exercicios propostos polo docente, e escollido no libro J.B. Arbans (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación).

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- Método para trombón de J.B Arbans.
- Real book standards:
- Grand street, I´m an old cowhand, Those cheerful blues.
- André Lafosse volume 2º.
- Flexibilidade de Charles Collins.
- Estudos melódicos de Rochut , do 20 ó 32.
- Estudios dos graves no trombón estudos propostos polo docente.

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre ao menos)

- Concerto de F. Grafe.
- Cavatina de Saint Saens.
- Concerto de N.R. Korsakof.

REPERTORIO ORQUESTAL

- Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo docente, e extraídos do libro orchester probespiel.

6.9. Curso: 5º GP

6.9.1. Obxectivos

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- c) Coñecer as grafías contemporáneas mais comúns así coma os principais efectos sonoros.
- d) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- e) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e agrupacións variadas que se poidan formar.
- f) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.
- h) Memorizar textos musicais.
- i) Acadar unha madurez de criterio autónomo para escoller a mellor interpretación propia, ademais de ter ben sentada unha boa base técnica que permita chegar con boas garantías ó final do grao profesional.

6.9.2. Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Fa da 6ª posición a Do sobreagudo).

- Estudio do rexistro agudo proposto para este ciclo: la-sib-si-do, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación.
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Utilización do dobre picado e triplo picado, e o seu bo uso.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Realización de análise sobre audicións comparadas de grandes intérpretes e sinalar as posibles diferenzas interpretativas.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son.
- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Traballo de exercicios sobre cifrado americano, exercicios de improvisación libre e exercicios de imitación que permitan desenvolver as capacidades para improvisar co instrumento.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Perfeccionamento do transporte e lectura a vista de Do en 4ª liña.

6.9.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará

de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) O grao de procura de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entoación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal.
- 2) O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- 3) O grao de control na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- 4) O grao de madurez mostrado na toma de decisións interpretativas.
- 5) Demostración de soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- 6) Demostración dunha correcta adquisición do transporte co trombón a tonalidade que sexa necesaria.
- 7) Interpretación de polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.
- 8) Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.

- 9) O traballo diario semanal amosado cun nivel de estudo aceptable.
- 10) Colaboración á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Mínimos esixibles

- Cavatina de Saint-Saëns.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificadas, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Cristerios para a concesión de ampliación de matrícula

- Ter superados os obxectivos de todas as materias do curso no que se atopa.
- As ampliacións de matrícula teñen que ser solicitadas polo discente na secretaría do centro antes do 30 de novembro.

6.9.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

6.9.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Intervalos de 6ª a 10ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda do libro como o J.B. Arbans exercicios propostos polo docente.
- Tódalas escalas maiores e menores, en diferentes articulacións e tempos.
- Estudo dos rexistros graves e agudos a través de glissandos e diferentes intervalos buscando o afianzamento dos músculos faciais.
- Traballo dos trinos de labio en tódolos rexistros e diferentes harmónicos.
- Exercicios de transporte co trombón e lectura a vista en Do en 4ª liña
- Estudo do bouché e o echo.
- Traballo con exercicios propostos polo docente, e escollido no libro J.B. Arbans (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- Método para trombón de J.B Arbans.
- André Lafosse volumen 2º.
- Real book standars:
- Get out of here, Mind the gap, Cantalupe island.
- Flexibilidade de Charles Collins.
- Estudos melódicos de Rochut , do 33 ó 50.
- 60 estudos para trombón de Kopprasch do 1 o 20

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre)

- Obras- Sonata (1º Tempo) de P. Hindernith.

- Ballade de E. Bozza .
- Concerto de Rimsky korsakov
- Morceau symphonic de Alexander Guilmant.

REPERTORIO ORQUESTAL

- Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo docente, e extraído do libro orchester probespiel.

6.10. Curso: 6º GP

6.10.1. Obxectivos

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade do trombón dentro do nivel esixido neste ciclo.
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- c) Coñecer as grafías contemporáneas mais comúns así coma os principais efectos sonoros.
- d) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel.
- e) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- f) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- g) Memorizar textos musicais.
- h) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.
- i) Acadar unha madurez de criterio autónomo para escoller a mellor interpretación propia, ademais de ter ben sentada unha boa base técnica que permita chegar con boas garantías ó final do grao profesional.

6.10.2. Contidos

- Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo.
- Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: la-sib-si-do, con exercicios propostos polo docente.
- Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación.
- Coñecemento progresivo do repertorio para trombón solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- Utilización do dobre picado e triplo picado, e o seu bo uso.
- Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonora, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son.
- Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
- Traballo de exercicios sobre cifrado americano, exercicios de improvisación libre e exercicios de imitación que permitan desenvolver as capacidades para improvisar co instrumento.
- Interpretación de pezas e estudos que engloben os aspectos técnicos e musicais tratados anteriormente.
- Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- Perfeccionamento do transporte de Do Maior a Sib maior e lectura de Do en 4ª liña.

6.10.3. Avaliación

O docente avaliará aos seus discentes tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o

seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o docente valorará de forma constante o progreso do alumnado ao longo de todo o curso, así como nas probas e/ou audicións realizadas.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso. Así podemos recoller tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** realizada na primeira clase do curso
- **Avaliación continua:** permite observar a evolución do discente.
- **Avaliación puntual:** realizada mediante probas que serven para avaliar determinados elementos puntuais na evolución do discente.

Tentarase dentro das posibilidades organizativas do centro agrupar ó alumnado por cursos e que estean presentes todos os docentes da materia co propósito de mellorar a homoxeneización dos criterios de avaliación e nivel educativo.

Criterios de avaliación

- 1) O grao de procura de excelencia interpretativa, de calidade sonora, de mellora na entoación e de adecuación co acompañamento ou na práctica grupal.
- 2) O grao de profundidade no estudo e/ou interpretación de polo menos unha obra cada trimestre.
- 3) O grao de control na utilización dun esforzo muscular, dunha respiración e dunha relaxación propias dunha correcta postura adecuados ás exixencias da execución instrumentais.
- 4) O grao de madurez mostrado na toma de decisións interpretativas.
- 5) Demostración de soltura no uso das tonalidades e intervalos propostos para este ciclo de memoria.
- 6) Demostración dunha correcta adquisición da lectura en Do en 4ª liña co trombón tanto nos estudos como nas obras.
- 7) Interpretación de polo menos 1 obra en audición pública ó longo do curso académico co correspondente acompañamento de piano.

- 8) Amosar comprensión formal, precisión na interpretación das grafías e naturalidade na lectura a primeira vista de textos musicais.
- 9) O traballo diario semanal amosado cun nivel de estudio aceptable.
- 10) Colaboración á hora de representar a aula de trombón a través de concertos e audicións tanto na interpretación individual como de conxunto.

Mínimos esixibles

- Interpretación dunha obra elixida entre as relacionadas a continuación ou outra de similar dificultade:
  - o Sonata de Sulek
  - o Sonata de P. Hindemith
  - o Concertino de F. David.
  - o Concertino Giocoso de J. P. Thilman.
- Interpretación dun dos 14 Estudos Característicos do Arbans elixido polo alumno.
- Interpretación de un dos solos orquestrais elixidos entre os seguintes:
  - o Requiem de Mozart - Tanhauser de Wagner
  - o Gazza Ladra de G. Rossini - Lohengrin de R. Wagner
  - o L'á Arlesienne de G. Bizet - Bolero de Ravel
  - o Sinfonías 1, 2, 3 de G. Mahler
- Realización dun recital de entre 20 e 30 minutos con obras de diferentes estilos.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Control individual da aprendizaxe mostrado nas clases semanais.
- Seguimento do rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grado de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición pública do traballo realizado mediante a participación nas audicións

Criterios de cualificación

Para o cálculo das cualificacións teranse en conta as seguintes porcentaxes:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
--------------------	---------------	-----------------------

Á súa vez, cada un destes apartados ponderarase do seguinte xeito:

Proba de aula: 30%	Audición: 30%	Traballo semanal: 40%
Técnica: 50%	Técnica: 30%	Estudo: 50%
Musicalidade: 50%	Musicalidade: 30%	Hábitos: 10%
	Preparación: 30%	Actitude: 30%
	Posta en escena: 10%	Material: 10%

No caso de que algún discente, e só por motivos debidamente xustificados, non puidera realizar algún dos apartados anteriores (proba de aula, audición e traballo semanal), dito apartado quedará excluído da ponderación e a porcentaxe do resto de apartados expandirase proporcionalmente.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Debido a que este é o último curso desta materia no Grao Profesional non se contempla a posibilidade de conceder ampliacións de matrícula.

6.10.4. Medidas de recuperación

Os obxectivos non superados no trimestre anterior serán reforzados cun plan individualizado proposto polo docente.

Procedementos de recuperación ordinarios

O alumnado que non poda ser avaliado por ter un rendemento baixo que impida ó docente unha correcta avaliación do mesmo realizará unha proba na que terá que demostrar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica. A proba realizarase sempre antes da avaliación do terceiro trimestre e no horario de clase do discente.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Probas extraordinarias de xuño

No caso de que algún discente non supere a avaliación de xeito positivo no curso lectivo ordinario, dentro de cada un dos cursos que conforman o grao elemental na especialidade de trombón, deberá afrontar unha proba en xuño coa fin de amosar que acada os obxectivos propostos para o curso na programación didáctica.

Esta proba terá carácter práctico e desenvolverase do seguinte xeito: o alumnado deberá interpretar dous estudos ou obras do repertorio orientativo para o curso, e un estudo ou obra proposta polo docente de nivel axeitado, que executará a primeira vista, para a que disporá dun tempo de 5 minutos.

A cualificación da proba obterase tendo en conta a seguinte ponderación:

- Aspectos técnicos: 50%
- Aspectos expresivos: 50%

Ademais disto, o alumnado realizará un recital de entre 20 e 30 minutos con obras de diferentes estilos.

6.10.5. Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

- Tódalas escalas maiores e menores, en diferentes articulacións e tempos.
- Intervalos de 6ª a 11ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda do libro como o J.B. Arbans e outros exercicios propostos polo docente.
- Estudo do rexistro grave e agudo a través de glissandos e facendo octavas para afianzar a afinación de ambos rexistros, e para o afianzamento dos músculos faciais.
- Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o do central e o sol agudo
- Práctica do transporte co trombón entre as tonalidades de Do Maior e Sib Maior

tanto nos estudos como nas obras.

- Traballo con exercicios propostos polo docente, e escollido no libro J.B. Arbans (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO:

Secuenciado de maneira personalizada ó longo de todo o curso. A seguinte lista de repertorio serve soamente de guión no traballo diario do discente, podendo variarse durante o curso por outras obras e estudos de igual ou parecido nivel para adaptarse ás necesidades da ensinanza individualizada do alumnado.

- Interpretación dun dos 14 Estudos Característicos do Arbans elixido polo alumno.
- Método para trombón de J.B Arbans.
- Real book standards:
- Diga diga doo, Limehouse blues, Stars fell on Alabama.
- 30 Estudos modernos de P. Delissé, de 9 ó 15.
- Flexibilidade de Charles Collins.
- 60 estudos para trombón de Kopprasch do 20 ó 40

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre a traballar)

- Sonata de Sulek
- Sonata de P. Hindemith
- Concertino de F. David.
- Concertino Giocoso de J. P. Thilman.

REPERTORIO ORQUESTAL

- Requiem de Mozart
- Tanhauser de Wagner
- Gazza Ladra de G. Rossini
- Lohengrin de R. Wagner
- L'a Arlesienne de G. Bizet

- Bolero de Ravel
- Sinfonías 1, 2, 3 de G. Mahler
- "Réquiem" de Mozart
- Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo docente, e extraídos do libro orchester probespiel.

7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Ao longo do curso, nas reunións do departamento, os docentes revisarán de forma permanente o grao de cumprimento da programación así como os resultados académicos dos discentes, tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos discentes: avaliación inicial, atención nas clases, tempo dedicado ao instrumento, condicións, talento, capacidades, etc.

Os docentes informarán aos discentes e aos seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución. Así mesmo, para un bo desenvolvemento da acción titorial e unha atención individualizada, intentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada discente.

8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

As reunións do departamento son o foro onde se realizará de forma permanente, a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento, valorando o grao de cumprimento da programación, os resultados académicos, os resultados artísticos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos discentes: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interese no estudo do instrumento, etc.

Comentaranse regularmente as audicións realizadas polos discentes, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Trasladaranse á comisión de coordinación pedagóxica os puntos que os docentes estimen necesarios. Finalmente revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificando criterios para obter o óptimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos discentes.

Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento: material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, instrumentos e o seu estado (pianos de cola en número suficiente e aulas con dous pianos), mobiliario adecuado, orzamento para actividades, cursos, clases maxistras, dispoñibilidade de aulas para clases de apoio, número de docentes axeitado en relación coa demanda, cursos de formación específicos para o docente e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos docentes etc.; en definitiva, os medios básicos para alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos docentes e discentes levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón só dunha forma teórica.

9. Anexos

9.1. Probas de acceso 1º de grao profesional

Para acceder ao primeiro curso do grao profesional o discente deberá realizar unha proba de acceso en cuxa primeira parte o discente deberá demostrar o seu nivel interpretando **tres obras** de diferentes estilos con acompañamento de piano se o require, **unha das cales deberá ser interpretada de memoria**. Para tal efecto se adxunta unha listaxe de obras orientativas.

Obras orientativas

- Balade en Perigord Alain Crepín
- Trombonaria de Jean Brouquieres
- Un soir a lenigrad de Francine Aubin
- Teme de concours de R. Clérisse.
- Sarabande de H.Gagnebin

Criterios de avaliación e cualificación

- 1) Mostrar calidade e control do son.
- 2) Mostrar unha correcta dixitación.
- 3) Mostrar equilibrio entre os rexistros.
- 4) Tocar unha obra ou estudio de memoria.
- 5) Mostrar corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras.
- 6) Mostrar nitidez e limpeza nas articulacións e picados.
- 7) Mostrar un mantemento no tempo dos exercicios, estudos e as obras.
- 8) Mostrar un alto grao cualitativo na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- 9) Mostrar unha correcta velocidade de execución.
- 10)Mostrar unha correcta afinación.

9.2. Probas de acceso a outros cursos

Para acceder aos cursos **2º, 3º e 4º do grao elemental** se realizarán probas de acceso en cuxa primeira parte o discente deberá demostrar o seu nivel interpretando **dúas pezas** de libre elección e un **exercicio de lectura a primeira vista**. Para tal efecto se adxunta unha listaxe de obras orientativas.

Para acceder aos cursos 2º, 3º, 4º, 5º e 6º do grao profesional se realizarán probas de acceso en cuxa primeira parte o discente deberá demostrar o seu nivel interpretando **tres obras ou estudos** de diferentes estilos con acompañamento de piano se o require, **unha das cales deberá ser interpretada de memoria**. Para tal efecto se adxunta unha listaxe de obras orientativas.

Obras orientativas acceso a 2º curso de grao elemental (escoller dúas pezas)

- Unidade 8 do libro “Aprende tocando o trombón” de P. Wastall
- “Aprende tocando o trombón” de P. Wastall pezas de concerto para as unidades 1-8
- escoitar ler e tocar de Haske 1º libro dende a unidade 8 a 10.

Criterios de avaliación e cualificación

- 1) Diferenciar entre picado e ligado
- 2) Colocar o corpo, mans e embocadura correctamente considerando o nivel no que se atopa.
- 3) Realizar na medida das súas posibilidades a respiración diafragmática.
- 4) **Tocar unha obra o estudo de memoria.**

Obras orientativas acceso a 3º curso de grao elemental (escoller dúas pezas)

- Unidade 16 do libro "Aprende tocando o trombón" de P. Wastall.
- "Aprende tocando o trombón" de P. Wastall pezas de concerto para as unidades 9 a 16
- escoitar ler e tocar de Haske 1º libro dende unidade 11 a 20.

Criterios de avaliación e cualificación

- 1) Valorarase sobre todo o son.
- 2) Manter a posición do corpo, mans e embocadura.
- 3) Manter o tempo cando se execute un exercicio ou obra.
- 4) Diferenciar entre forte e piano.
- 5) Utilizar o staccato cando se requira.
- 6) Diferenciar caracteres de la música.
- 7) **Tocar unha obra u estudio de memoria.**

Obras orientativas acceso a 4º curso de grao elemental (escoller dúas pezas)

- "Aprende tocando o trombón" de P. Wastall pezas de concerto para as unidades 17-24
- escoitar ler e tocar de Haske 2º libro unidades 1 a 10.
- Himno en Sib M de L.van Beethoven.
- Un exercicio de lectura a primeira vista.

Criterios de avaliación e cualificación

- 1) Posición correcta do corpo, mans e embocadura.

- 2) Valorarase a sonoridade.
- 3) O nivel de corrección na dixitación.
- 4) O mantemento do tempo na execución dos exercicios e obras.
- 5) A claridade e limpeza nas pasaxes.
- 6) A nitidez nas articulacións e nos distintos picados, así como o grao de corrección na súa execución.
- 7) Tocar unha obra o estudio de memoria.
- 8) Nivel de execución de matices.

Obras orientativas acceso a 2º curso de grao profesional (a escoller 1 peza entre o andante e o tema de concours, unha será de memoria)

- Sonata nº1 de J.E Galliard.
- Andante y Allegro de Ropartz.
- Teme de concours de R. Clérisse.
- Calquera das escalas maiores e as menores relativas ata tres alteracións de memoria.

Criterios de avaliación e cualificación

- 1) Valoraranse todo a sonoridade.
- 2) Unha correcta dixitación.
- 3) equilibrio entre os rexistros.
- 4) Tocar unha obra o estudio de memoria.
- 5) O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras.
- 6) Nitidez e limpeza nas articulacións e picados.
- 7) Mantemento no tempo dos exercicios, estudos e as obras.
- 8) Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- 9) A velocidade de execución.
- 10) A afinación.

Obras orientativas acceso a 3º curso de grao profesional (das 3 pezas unha será de memoria)

- Sonata nº 2 J.E Galliard.
- Sonata en La bemol de J. B. Loeillet.
- Sonata en Re M de Antonio Caldara.

Criterios de avaliación e cualificación

- 1) Valoraranse todo a sonoridade.
- 2) Unha correcta dixitación.
- 3) O equilibrio entre os rexistros.
- 4) Tocar unha obra o estudio de memoria.
- 5) O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras.
- 6) Nitidez e limpeza nas articulacións e picados.
- 7) Mantemento no tempo dos exercicios, estudos e as obras.
- 8) Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- 9) A velocidade de execución.
- 10) A afinación.

Obras orientativas acceso a 4º curso de grao profesional (das pezas orientativas unha será de memoria)

- Estudos melódicos de Rochut, do 8 ao 20.
- 2º vol. De flexibilidade de Charles Collins
- Concerto para trombón de E. Sachse.
- Romanza de C.M. Weber.

Criterios de avaliación e cualificación

- 1) Valoraranse todo a sonoridade.
- 2) Unha correcta dixitación.

- 3) O equilibrio entre os rexistros.
- 4) Tocar unha obra o estudio de memoria.
- 5) O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras.
- 6) Nitidez e limpeza nas articulacións e picados.
- 7) Mantemento no tempo dos exercicios, estudos e as obras.
- 8) Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- 9) A velocidade de execución.
- 10) A afinación.

Obras orientativas acceso a 5º curso de grao profesional (das 3 pezas unha será de memoria)

- Concerto de F. Grafe.
- Cavatina de Saint Saens.
- Concerto de N.R. Korsakof.

Criterios de avaliación e cualificación

- 1) Valoraranse todo a sonoridade.
- 2) Unha correcta dixitación.
- 3) O equilibrio entre os rexistros.
- 4) Tocar unha obra o estudio de memoria.
- 5) O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras.
- 6) Nitidez e limpeza nas articulacións e picados.
- 7) Mantemento no tempo dos exercicios, estudos e as obras.
- 8) Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- 9) A velocidade de execución.
- 10) A afinación.

Obras orientativas acceso a 6º curso de grao profesional (escoller 3 pezas, unha será de memoria)

- Sonata de P. Hindemith.
- Ballade de E. Bozza.
- Sonata de E.Sulek.
- Concerto L.E.Larson.

Criteria de avaliación e cualificación

- 1) Valorarase sobre todo a sonoridade.
- 2) Unha correcta dixitación.
- 3) O equilibrio entre os rexistros.
- 4) Tocar unha obra o estudio de memoria.
- 5) O grao de corrección na execución dos matices e reguladores dos exercicios, estudos e obras.
- 6) Nitidez e limpeza nas articulacións e picados.
- 7) Mantemento no tempo dos exercicios, estudos e as obras.
- 8) Grao de perfección na execución global dos exercicios, estudos e obras.
- 9) A velocidade de execución.
- 10) A afinación.

9.3. Criterios para a obtención dos premios fin de grao

O premio de fin de Grao concederáse ao alumnado que remate sexto curso de grao profesional cunha cualificación media de 8 entre todas as materias, polo menos e se presente á proba anual correspondente. Esta proba levarase a cabo unha vez rematada a sesión de avaliación do fin de curso. Formarase un tribunal especial para a ocasión e expedirase un diploma acreditativo que testemuñe a súa obtención.

O alumnado que cumpra estes requisitos e pretenda acadar o premio na especialidade de trombón deberá afrontar unha proba práctica, que consistirá na interpretación de dúas obras con acompañamento de piano. Unha obra será obrigada

e outra de libre elección por parte do alumnado.

- A obra obrigada neste caso será: **Concertino de Ferdinand David.**

Criterios de Avaliación:

Valorarase o dominio na execución das obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Este criterio avalía a capacidade de relacionar os coñecementos técnicos e teóricos necesarios para alcanzar unha interpretación adecuada.

O discente terá que demostrar unha sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento. Mediante este criterio preténdese avaliar o coñecemento das características e do funcionamento mecánico do instrumento e a utilización das súas posibilidades.

Valorarase que a obra de libre elección sexa de distinta época e estilo que a obra obrigada, e cunha dificultade técnica e interese artístico acorde ó nivel. Trátase de avaliar o coñecemento que o alumnado posúe do repertorio do seu instrumento e das súas obras máis representativas, así como o grao de sensibilidade e imaxinación para aplicar os criterios estéticos correspondentes.

9.4. Programa do recital de fin de grao profesional

O programa de recital de fin de grao profesional constará de polo menos **tres obras de diferentes estilos**, sendo estas obras seleccionadas polo alumnado baixo a revisión do docente de entre un listado de obras recomendadas e adecuadas ao seu nivel.

Este recital vale para demostrar os coñecementos adquiridos ó longo de todo o grao profesional e tamén para fortalecer o alumnado que opte por continuar cos estudos superiores de música, que terá que presentar un programa similar nas súas respectivas probas instrumentais individuais. Incluírase obrigatoriamente un **“Programa de Man”** por parte do alumnado que participe no recital. No programa de man o alumnado terá que incluír unha foto, unha pequena biografía do participante, as obras e autores que van a executar e unha breve “notas ao programa” que non exceda dun cartafol.